

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Engrunes de pensament

LES CAMPANES

Un petit aspecte del problema religiós, que a alguns semblarà una minúcia, però que té la seva importància.

Ens referim a les campanes, que anomena la litúrgia les llengües de Déu.

Aquestes llengües de bronze, a les beates que no fan res i tenen temps per a escoltar-les, no dubtem que els deuen de donar plaer.

Si fóssiu, però, treballadors i vivissiu prop d'una església o d'un convent i cada matí a les quatre us obsequessin amb un concert que us assassinés la son—com diria Shakespeare—per a tot el dia, a Déu i al fill de Déu els voldríeu arrancar la llengua.

RADIOIENTS QUE PROTESTEN

No tots els radioients tenen creences religioses.

I entre els que combreguen amb rodes de molí, potser n'hi ha que són mahometans, budistes o pagans.

Com que aquestes persones també són dignes de respecte, perquè estan al corrent amb la Hisenda i compleixen llurs deures cívics, pensem que no se'ls hauria de molestar, acomiadant-se l'anunciador quan acaben les emissions de Ràdio, amb aquestes paraules: "Fins al vespre o fins demà, si Déu vol".

Substituint el "si Déu vol" per una expressió neutral, com, per exemple, la de "si no hi ha novetat", ningú no tindria dret d'ofendre's.

D'acord, simpàtic Toreski?

LA CARLINALLA

Rebem per correu una nota que, textualment, diu:

"Als funerals que van costar la vida a un home, el mateix que al Comitè de vaga escolar, hi figurava un jaumí anomenat... (callem el nom perquè no volem fer de delators) que empujava una pistola i s'esgargameliava cridant "visca el Papa, Rei!". Aquest individu és un boig que utilitzen pels seus gens clars fins els fills, cosins o nebots del Cor de Maria del carrer de Rosselló, on la susdita arracada estudia i és instruit per un frare que fou carlí, de cultura molt elemental i extraordinàriament popular a la barriada i que respon al nom de Pare Casas. L'ahudit requeté és un dels que primer va mobilitzar darrerament la gent negra i el va utilitzar per a promoure aldarulls".

CASES NO TAN BARATES

Aquests campaments inestètics i antihigiènic que el Patronat de l'Habitació va aixecar a Horta, a Can Tunis i a la vora del Besòs, s'haurien de metrallar i destruir amb un bombardeig aeri.

Són més lletjos i més insalubres que els grups de barraques que han vingut a substituir.

Són barris per a "cartageners", per a murcians, per a gent indesitjable, que ni les pulmonies que les neus del Montseny ens

envien per la canal de Montcada no poden aterrar.

Les cases barates són casetes de pessebre, cases de cartró que no tenen més que planta baixa per tal que el vent no se les endugui, i que el més petit buf del mar o de la terra fa ballar.

ANGEL SAMBLANCAT

—Quina nuvolada més negra! Sort que a mi no m'espanten les nuvolades. I sort que, vulguin no vulguin, tornarà a lluir el sol.

INTENCIONS

DOS MORTS I DUES SUBSCRIPCIONS

L'altre dia, el passat dilluns, llegiem a La Rambla uns entrefilets, un solt noble i vibrant. Deien els entrefilets: "CIUTADÀ: Contribueix i fes contribuir els teus amics a la subscripció oberta a "La Publicitat" a favor d'una criatura digna de llàstima". "CIUTADÀ: Antoni Borrell, un ciutadà pacífic, un honorat pare de família, fou assassinat al carrer.

Cal pensar en el filllet que ha quedat sense pare".

Noble actitud, noble crida, la de La Rambla, collega estimat. Noble gest que voldríem veure eficaç.

I deia el solt: "Com tots els lectors de La Rambla recorden, fa unes setmanes fou assassinat, davant els murs de la Catedral, un ciutadà pacífic, bon pare de família i treballador honorat, allunyat de les lluites polítiques i socials, per una mà criminal moguda per la reacció. Ens referim, no cal dir-ho, al jove Antoni Borrell, el qual deixa vidua i un filllet.

Un diari catalanista — el nostre collega "La Publicitat"—tingué la bona pensada d'obrir una subscripció a favor d'aquesta família que vivia del treball del pare assassinat i que ara, com és natural, no queda pas en una situació econòmicament bona. Aquesta subscripció, al cap de dues setmanes d'haver estat oberta, no excedeix de les mil cinc-cents pessetes".

No cal seguir. És dolorós, és trist seguir.

Anem a una altra subscripció: la oberta a favor de la vidua i fills del guàrdia de seguretat Ramon Lombera. A la subscripció aquesta hi han contribuït els Centres Oficials, els Bancs de la Plaça, la Federació de Bancs i Banquers de Barcelona, l'Associació Independent d'Empleats de Banca i Borsa, la Joventut Republicana del districte II (?). Hi han contribuït el governador amb cinc-cents pessetes, la Cambra de la Propietat amb cinc-cents més, el Banc Alemany Transatlàntic amb altres cinc-cents, la Societat Anònima Arnús Garí amb altres cinc-cents; Soler i Torra amb altres cinc-cents; el "Cabildo" (!!!) amb altres cinc-cents. El passat dimecres la subscripció a favor del policia Ramon Lombera ascendia a 28.759,50 pessetes. Suposem que a hores d'ara deu haver augmentat. I el passat dimecres la subscripció a favor de la vidua i el fill d'Antoni Borrell ascendia a 1.504 pessetes. Suposem — i ens és ben dolorós suposar-ho — que la subscripció, a hores d'ara, no deu haver augmentat.

No ens dol que hom ajudi la família del

El secret d'una campanya

El decret de l'Azaña reduint a la meitat les plantilles de l'Administració ha aixecat, a Madrid, gran polseguera.

Els periòdics de la capital d'Espanya que han deixat guillotinar l'exèrcit, ara que estrangulen un altre pop, el burocràtic, criden que se les pelen i promouen gran xi-varri.

Causa d'aquesta diversitat de conductes? Molt senzilla. A les Redaccions dels diaris hi ha una gran quantitat de funcionaris civils i a penes mitja dotzena de militars. L'Estat paga a no pocs rotatius les dues terceres parts de la nòmina, i, és clar, els interessos ferits pel decret de l'Azaña alcen el crit al cel.

Probablement el cap del govern s'haurà d'envainar la seva iniciativa.

Contra les bateries del quart poder no hi ha situació política que resisteixi.

I el cas és que Azaña té raó. Sis mil ganduls manté l'Ajuntament de Barcelona. I de l'Estat no en parlem.

Els que treballen, que són molt poquets, fan tres hores d'oficina, cobren com quatre obrers, i encara es queixen.

S'han de suprimir, no la meitat dels empleats, sinó les dues terceres parts. I hom ha de seleccionar la resta.

L'Estat, amb la monarquia, ha estat per als funcionaris.

Ja comença a ésser hora que els funcionaris siguin per a l'Estat.

Si la República no ha vingut a això, a posar ordre on no n'hi ha, ja ens diran a què ha vingut el nou règim i què és el que té de nou.

policia Ramon Lombra, mort en el compliment del seu deure. Ens mereixen, la vidua i els fills del policia mort, tota compassió i tot respecte. Però cal pensar en això: exercia un càrrec, cobrava per exercir-lo. Hom ja sap a ço que s'exposa en entrar a formar part de la policia. I la vidua, tinc entès, que seguirà cobrant íntegra la paga. En canvi, la vidua d'Antoni Borrell — que no cobrava per matar ni per deixar-se matar — ha caigut en la més absoluta misèria.

Repetim que no cal donar a les nostres paraules una falsa interpretació, que no hi posem cap rancor ni cap fel. Compadim la vidua i els fills del policia Ramon Lombra.

Però, i els altres? I la vidua i els fills d'Antoni Borrell, desemparats, sense cap ajuda oficial? La vidua i els fills de Ramon Lombra, assassinat, que tenen una paga segura, es troben amb una subscripció que ascendeix a 28.759,50 pessetes. La vidua i els fills d'Antoni Borrell, que no tenen res, es troben amb una subscripció de 1.504 pessetes.

Ens sembla francament absurd, francament dolorós. Barcelona és una burgesa greixosa i vil — una burgesa que fa pudor de capellà i de sometentista — i té massa afició a contribuir a subscripcions a favor de policies i guàrdies.

Però quan la víctima és un obrer, un treballador, deixa les subscripcions en blanc.

Lluís CAPDEVILA

A l'entorn d'una destitució, un càrrec, una biblioteca i dos homes íntegres

Marcel·lí Domingo — dels pocs bons ministres d'Instrucció que l'Espanya Gran ha gaudit — ha tingut un gest gentilíssim, enèrgic.

Ha destituït d'una manera fulminant el carallot d'En Rubio i Borràs, director que hauria hagut d'ésser de la nostra pobra Biblioteca Universitària. L'afer, bé mereix un petit comentari.

La Biblioteca de la nostra Universitat, JAMAÍ no havia estat una tal Biblioteca. Quan nosaltres, per una d'aquelles estupideses que en la vida sempre es donen, érem universitaris, fórem, durant quatre anys, testimonis de tot això. La que havia d'ésser la nostra biblioteca, era una cosa infectament desordenada. El que havia d'ésser el nostre catàleg, era el desordre ben organitzat. Els que havien d'ésser els nostres empleats, eren uns senyors que, cansats de no fer res, s'havien prostituit, i de quina manera! Recordo d'un, que tots els matins se'ls passava llegint

Hi ha molts atracaments, hi ha atracaments cada dia.

I la llei de defensa de la República, per a quan es guarda?

Es que sols s'ha d'aplicar contra els obrers?

“El Progreso” i mastegant — en un indret damunt del qual hi havia un rètol que deia: “Prohibido terminantemente fumar” — uns caliquenyos que empestaven. Això, si ho haguess fet una estoneta i d'amagat, encara hauriem fet els ulls grossos. Però, no. Això ho féu durant quatre anys consecutius.

Ja no parlem de la que havia d'ésser la nostra sala de lectura. Mai no fou una cosa semblant. Dintre d'ella, solament es veien nois i noies, que, en llur majoria, llegien la Premsa del dia, aquells benaurats “apunts”, revistes picaresques, o simplement el “T. B. O.”. Recordo també un parell de nois, d'estudiants, que calgué expulsar-los, perquè hi feien els preludeis d'una “inversió” galopant. La sala de lectura de la que hauria hagut d'ésser la nostra Biblioteca Universitària, era, francament, una cosa colossalment èpica. Era el desordre encarnat. Era el caos més gran que jamai us pugueu imaginar. Era, en una última paraula ja, el resultat de la nostra malíssima ensenyança universitària. Per això, no és gens d'estranyar, doncs, la nostra satisfacció per aquesta destitució, que segurament serà un punt d'iniciació per una completa i necessària reorganització universitària.

Com ha dit molt bé Marcel·lí Domingo, la Biblioteca de la Universitat és, potser, la segona d'Espanya. Doncs, bé; nosaltres podem demostrar com és factible fer desaparèixer un llibre, sigui aquest important o no. Quan l'intelligent d'En Miguel Artigas va visitar la nostra ciutat en viatge d'inspecció i d'incògnit, nosaltres volíem dir la nostra opinió sincera. No sé quin sant — i que consti que no crec en cap — em va contenir. Afortunadament, el seu viatge fou de resultats i ha portat “cua”, com vulgarment diuen. La Barcelona intel·lectual li ha d'estar per sempre més agraïda.

***

L'ex-“significado elemento” de la “Unión Patriótica”, i ex-director de la Biblioteca Universitària, el carallot d'En M. Rubio i Borràs, potser ara ens donarà la raó de les coses, de les denúncies, que estàvem cansats de dirigir-li. Aquest senyor, o aquest carallot — com vostès vulguin — és, a més, el responsable que els prestatges de ferro — propis per 50.000 volums — no siguin omplenats, i del desordre que en aquella part de l'edifici de la Universitat hi havia. A més a més, ¿com volem que els empleats, els subordinats complissin, si ell, aquell senyor Rubio, tenia un fill seu en “plantilla”, i encara és avui l'hora que el conegui ningú? També cal tenir en compte que aquest senyor et treia de la biblioteca “por ser catalanista” i era autor d'actes completament dictatorials. ¿Veritat que per alguna cosa un és autor del “Libro de la Raza”, dedicat al gran bandarra d'Alfons XIII?

Marcel·lí Domingo — i aquí el lector amable repeteixi els elogis que primerament li hem dedicat — ha fet molt bé en destituir aquest fals director. Calia ajuntar la que havia d'ésser la nostra Biblioteca a la nostra Universitat, avui en una completa i ordenada reorganització.

El sol nom del nostre intelligentíssim Ferran Valls i Taverner és ja una garantia.

Avancem amb aquestes ratlles la nostra felicitació més sincera, que fem extensiva també a aquest gran home laic, que es diu Marcel·lí Domingo.

MIQUEL UTRILLO, jr.

L'opi del poble

En els segles que roda el món, la Humanitat, aquest conglomerat de races i de col·lectivitats que viuen i s'agiten en l'Univers, en mig dels seus avenços i retrocessos, ha navegat sempre en la mar agitada dels prejudicis falsos i mesquins i dels antagonismes absurds, els uns més que els altres, que han estat sempre el punt de partida de les seves lluites més tremebundes i sagnants.

Malgrat el transcurs dels segles, l'ànima del poble, senzilla i simple, ha restat sempre embolcallada de tenebres, i heu-vos aquí perquè en l'esperit de les multituds hi ha imperat no les idees nobles i enlairades, sinó els antagonismes absurds i les velles creences abstractes i corcades per la vellúria i la pols de la tradició.

Mercès a la ignorància ancestral i atàvica i a la intuïció supersticiosa de les gents, la Humanitat tota, els pobles i les multituds, han anat sempre a la deriva en el camí ascendent de la seva superació, per causa d'aquests fantasmes de terror que encadenen i deprimeixen l'esperit i la consciència lliure, aquestes idees falses i hipòcrites, ferotges i sagnants que són les religions.

Les religions! Heu-vos aquí el verí que corca el cor dels homes de totes les races de l'Univers i la xarxa d'espines que adolorix tota la Humanitat.

A l'empar de doctrines absurdes les més, des de temps immemorial, han abassegat les multituds bo i apoderant-se del cor de les gents i sembrant-hi el fanatisme, la superstició i els mals sentiments, i, amb ells, els odís més salvatges, en lloc dels sentiments d'amor i germanor.

Bastides sobre bases de falsedat i de mentida, han estat sempre no l'escola de l'elevació moral de l'ànima, sinó el catau de depravació des d'on, coaccionant les consciències, s'ha laborat directa i indirectament per l'embrutiment i el rebaixament del poble.

En nom de divinitats de llegenda, se n'han fet bandera de les més desenfadades ambicions i també escola de crims i de robatoris que han fet estremir el món.

No en va la Història, en quasi totes les seves pàgines on es descriuen totes les accions terribles i sanguinàries i totes les grans lluites que han commogut la Humanitat, s'hi veu com a factor actiu les religions, el dogma i el fanatisme engendrat per elles.

Malgrat els anhels dels homes d'anar sempre endavant, les religions han estat obstacle perquè s'aturessin sempre a mig camí i anessin endarrera. L'essència de totes elles, conservadora i retrògrada, i els seus principis, contraris a la lliure expressió del pensament, han treballat sempre per cohibir i encadenar l'esperit.

Els seus ídols, falsos i corromputs, i els seus homes, sacerdots de la mentida, capaços de comerciar fins amb la seva sang, no han pogut mai ésser ço que vertaderament haurien d'ésser, això és: els enviats i els escollits per predicar al poble unes doctrines que l'ha de redimir i d'alliberar del jou en què sojorna, ans han procurat enriquir-se a costa de la ignorància de la gent enfonssar més encara el poble en les tenebres.

“La religió és l'opi del poble”, aquesta cèlebre frase de Lenín condensa el clam de lluita de la gent d'avui dia, de tots els homes de pensa liberal que de debò lluiten per la redempció de la Humanitat.

S'han de desvetllar les consciències, i per desvetllar les consciències, s'ha de destruir el corc de la religió en l'ànima del poble, perquè ella, més que res, manté ben intenses les tenebres que envolten l'esperit i contribueix amb la seva obra nefasta a l'embrutiment dels pobles.

SALVADOR MAJÓ

No volem que Barcelona sembli Xicago, senyor governador.

La guàrdia civil i el poble

Es va dir, i som dels que creiem que amb raó, que la Guàrdia Civil l'havia despres-tigiat l'antic règim, per l'abús que n'havia fet empleant-la a tort i a dret.

Hom ha volgut, després, tornar-li tot el prestigi pel sol fet de considerar-la com iniciadora i defensora de la República, estalviant-se el treball de dissoldre-la, tornant-la a crear de cap i de nou, si semblava necessari el Cos.

Aqueix prestigi, però, ens apar que, de mica en mica torna a ésser posat en quarantena, i molt bé anirà si amb el temps no va per terra, malgrat no els sembli així als dominats per la superbia amb empatx d'autoritat i mals somnis constants d'alteracions d'ordre públic o de revolucions a l'estil rus. I les causes seran les mateixes que amb la monarquia, ço és, l'ús immoderat amb abus.

En primer lloc veiem que per tota mena de conflictes socials, és la Guàrdia Civil la que surt a rebre els cops, encara que de fet sia ella la que els reparteixi. I els conflictes socials, creiem que si de bones a primeres no s'emprés la força com a única solució per ofegar-los, restant així automàticament afavorida l'actuació patronal, no prendrien de bon tros l'enverinament que després prenen fatalment.

El fet de què uns patrons i uns obrers no es posin d'acord, no vol dir pas que els obrers hagin tot seguit de voler-se menjar als patrons ni alterar l'ordre públic o la seguretat del país.

A més, si per l'ordre públic i la seguretat, ja hi ha un altre cos especialment anomenat així, i que ens costa moltes pessetes, per què barrejar-hi la Guàrdia Civil?

O és que encara es concep que és per fer més la por?... Mal va, i pitjor anirà, quan al poble se l'ha de governar fent-li la por constantment.

I no tan sols en aquest aspecte les intervencions. Aneu on aneu, allà on hi hagi Guàrdia Civil, veureu com és ella la que imposa la inflexible autoritat que no pot apartar-se dels reglaments escrits, sia per la causa que sia, àdhuc com en el cas de Sans, acompanyant al Jutjat per a fer llançaments, moltes voltes injustos, i sempre impopulars. I el que és més gros encara. Nosaltres l'hem vist a un camp de futbol, demanant les localitats per a fer desallotjar als qui no les posseïssin; problema aquest, suposem, que ha d'ésser sols d'acomodadors o empleats de l'empresa, o en darrer cas, de policia de seguretat.

I d'aquest abus de l'ús, neix la impopularitat que li fan adquirir de dia en dia, i resultarà, a la fi, que es farà cada vegada més difícil salvaguardar, pels més, intangible l'historial benemèrit d'aquesta institució.

A no ésser que es procedís, o bé al seu comiat definitiu amb tots els honors, o bé a llur reforma de manera dúctil, que pogués copsar la vertadera finalitat benemèrita per a tots els ciutadans, car no ha de resultar tampoc que ho sia per a una classe tan sols. I fer de manera que el poble, aquest poble d'on ella ha sortit, i on ella es crea relació i família, no arribi a sentir-se vexat i humiliat per ella, i no servi una rancúnia que no tindria raó d'ésser si no la fessin servir mantes vegades amb incomprensió o amb injustícia d'estaments.

Que, al cap i a la fi, el poble, el que produeix, el que treballa pels que la fan moure i servir contra ell, si se'l tractés amb un xic més de tacte i comprensió, aquest poble titllat de revolucionari i enemic, fins arribaria a estar-ne joïós, creiem, de tenir una Guàrdia Civil, filla del poble, per guardar-lo i defensar-lo de tota mena de malfactors.

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

Correu de l'Estranger

LES ELECCIONS ANGLESES

Després de la victòria electoral, Mr. Baldwin, cap del partit conservador, ha declarat que la victòria no era del partit conservador, sinó una victòria a favor de la cooperació nacional.

Aquesta frase, que un mínim de pudor feia necessària, no és exacta, naturalment: la victòria electoral anglesa ha estat netament conservadora.

Els conservadors anglesos tindran a la Cambra dels Comuns uns 480 diputats, els treballistes —l'oposició parlamentària— uns 50. Aquesta oposició resta, doncs, pràcticament, reduïda al no-res.

Ara, bé; aquesta victòria electoral, reflecteix el sentir de l'opinió nacional, l'opinió del cos electoral en aquesta gran jornada, si més no?

De cap de les maneres. No hi ha cap proporció, en el cas actual, entre els sufragis emesos i els llocs obtinguts. Hi ha, per contra, una gran desproporció. I aquesta desproporció és una de les falles principals del sistema electoral majoritari que, si té l'avantatge de formar fortes majories, té ensem amb el seriós inconvenient, poc democràtic, de no reflectir adequadament l'opinió del cos electoral, en perjudici de les minories.

Però la veritable causa de la desfeta laborista és deguda, principalment, a les condicions desfavorables en què el Labour Party ha anat a la lluita. Ramsay MacDonald, que havia estat, fins fa poc, cap dels laboristes, ha lluitat en aquestes eleccions al costat dels conservadors. I el partit no havia tingut temps de reorganitzar-se degudament.

En la majoria de les circumscripcions, a més a més, en lloc de lluitar tres candidats —un conservador, un liberal i un laborista— n'han lluitat dos solament, puix que, en realitat, els liberals i els conservadors anaven plegats.

En les eleccions de l'any 1929, la lluita fou triangular en gairebé tots els districtes. En les d'enguany tan sols ha esdevingut així en 100 circumscripcions. Entorn del Labour Party s'han alçat, sense consideració de cap mena a una història de sacrificis, tota mena de paranys i males arts.

Ara, la política de la Gran Bretanya ha passat totalment, repetim, sense control possible, a mans dels conservadors. Si MacDonald segueix mantenint el seu lloc de president del govern mal anomenat d'unió nacional, esdevindrà, forçosament, l'instrument dels seus antics adversaris.

El camí, doncs, queda completament lliure a la cupiditat del conservadurisme britànic. Que ningú, però, no es faci massa il·lusions. Les decepcions no es faran esperar. I aleshores...

ELS ERRORS DELS ESTATS UNITS I L'ELECCIÓ PRESIDENCIAL

La gran crisi que travessen els Estats Units té com a causa fonamental una contradicció evident. Aquesta contradicció consisteix en la impossibilitat d'harmonitzar un proteccionisme ètnic i duaner d'un rigor sense precedents amb una temptativa formidable d'expansió total —expansió d'homes, de mercaderies i de capital. Vendre sempre i no comprar mai — aquest era el lema dels Estats Units.

Els esdeveniments han enderrocat les il·lusions del proteccionisme nordamericà d'una manera brutal.

De la guerra ençà, els nordamericans han tractat de limitar, si no d'impedir, l'entrada al seu país dels immigrants, amb objecte de lliurar l'obrer nordamericà de la competència de la mà d'obra estrangera i mantenir els salaris elevats. Però no solament no han pogut mantenir els salaris elevats, sinó que suporten avui dia més de set milions d'obres sense feina.

Van voler tancar les portes a les mercaderies estrangeres, i, sobretot, a les mercaderies europees, per tal de reservar a llur pròpia indústria tota la clientela del mercat interior. Però llur indústria, avui dia, sols treballa a un ritme inferior a una meitat a la seva capacitat de producció.

Aquestes decepcions han provocat, a la llarga, un moviment d'irritació i de despit en el poble nordamericà contra els seus go-

vernants. Si hom considera que l'elecció presidencial ha de tenir lloc d'ací uns pocs mesos solament, és fàcil de comprendre el gran interès que desvetllen les properes eleccions i les transcendents conseqüències que, per a Europa i Amèrica, se'n poden derivar.

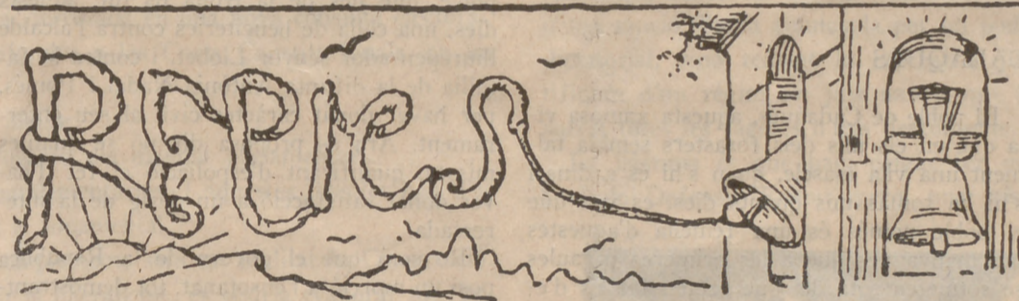
Anglaterra per les dretes

El 25 d'octubre ha estat, per a Anglaterra, el revers de la medalla del que fou el 12 d'abril per a Catalunya. Ací, un triomf formidable de les esquerres desorganitzades electoralment, almenys en aparença. Allà, una victòria conservadora com no se'n registra cap en la seva història. Ací, d'aquest resultat, se n'han volgut treure conseqüències, i algú, maliciosament, apunta que Anglaterra és la que dona la pauta política a Europa...

Jo no estic conforme amb això, però tampoc no ho estic, com en moltes altres coses, amb el Ministre d'Hisenda espanyol, senyor Indaleci Prieto, que ha profetitzat una revolució anglesa per a dintre de molt poc. Ni crec que el triomf de les dretes britàniques signifiqui una regressió ni crec que després d'aquesta regressió hagi de produir-se un fet revolucionari al Regne Unit. L'únic que crec és que la massa electoral, davant de la impotència dels laboristes, davant dels greüssims problemes plantejats avui en aquell país, com són l'atur forçós, la supressió del patró-or i la qüestió de la Índia, han hagut d'inclinar la seva preferència vers aquells homes i vers aquell partit que en els mitings, en les conferències, en els articles de periòdic i altres mitjans de propaganda, han ofert, a aquests problemes, una solució, més o menys radical i més o menys immediata.

Ara la incògnita està en veure si les realitats respondran a les promeses. Jo m'atreveixo, no obstant, a creure que el partit conservador es mostrarà, en el Govern, molt, molt liberal. Tal com estan les coses a Anglaterra, no és una orientació feixista la que millor resultat pot dar.

El capitalisme mundial està en crisi. Com es pot resoldre aquesta crisi? Jo crec que no ho sap ningú. El dia que això es resolgui, la Humanitat haurà dat un gran pas. A. P.

POTSER EN FAREM UN GRA MASSA

Com que els generals Ardanaz, Magendia i Hermoso sembla que ja són "ancianos" i a la presó no hi estaven gaire confortablement— però és que a la presó hom no va a estar-hi confortablement!—, la Comissió de Responsabilitats els ha donat permís per a tornar-se'n a casa... que això és la lluna.

FAN BE

Els radicals no volen saber res de la política de Santiago Alba.

I és clar! La política de Santiago Alba fa massa pudor de cremat.

ELS DEL "LLIURE"

El Sindicat "Lliure" vol tornar a actuar. Toca ferro!

HI HA BONA MEMORIA

L'ex-assembleïsta Ayats ha volgut parlar al Congrés, i s'ha quedat sol. Com s'hi quedà l'ex-assembleïsta Sañiz Rodríguez.

Ens alegrem de què hi hagi tan bona memòria.

AZAÑA I LA BUROCRACIA

Azaña es proposa reduir en un 50 per 100 la burocràcia espanyola.

Fins ara, com abans amb el militarisme, ningú no havia gosat atemptar contra els abusos d'un funcionarisme excessiu i paràsit.

Azaña, sí. I Azaña té, al seu costat, tota l'opinió sensata del país.

Botons de foc

Hom diu que al miting catòlic del "Bosc" —el bosc és el lloc més indicat per als mitings catòlics—, hi assistiren vuit mil persones.

Això de vuit mil persones, és molt dir!

***

¿Es cert que Ventura Gassol, que cobra com a diputat a Corts i com a conseller de la Generalitat, cobra també un sou de l'Ajuntament?

Ens doliria molt que fos cert. Seria un desgany més.

I ja n'hem tingut massa!

***

Això de la incompatibilitat de càrrecs sembla que ha estat un cop molt fort per als republicans que sols es preocupen d'això: de tenir molts càrrecs, com més, millor.

I cobrar de tots.

***

A la Generalitat i a l'Ajuntament hi ha uns republicans que fan enyorar la gentola de la dictadura.

I ens cau la cara de vergonya en haver-ho de confessar.

***

Més amor a la República, senyors!

I menys amor al calaix de la calderilla.

I si fos calderilla, rai.

***

Molts regidors, abans d'ésser-ne, quan demanaven el vot al poble, deien: "Pena de mort al lladre!"

Avui, però, segurament no ho dirien.

I si ho deien, ningú no els creuria.

***

I aquell famós capità Lasarte? Aquell pistoler? Aquell de l'Arxiu?

Què en farà, la Comissió de Responsabilitats?

***

La Comissió de Responsabilitats ha fet saber que hi haurà algunes amnisties.

No és pas amnistia ço que vol el poble.

***

23,000 fills de mare morts a Annual.

I a Berenguer, sis anys de presidi.

Si que es paga baratet, amb la República!

***

I aquell Carrasco i Formiguera? Anant cobrant de la República... i anant defensant els enemics de la República.

***

El senyor Joan Casanoves no fa més que parlar de la guillotina. La somia, en veu per tot arreu.

Hom pensa dedicar-li un homenatge — no vindrà d'un — i regalar-li una guillotina d'honor.

***

Han fet un concurs de bolets.

Es veu que no sabem com passar el temps. Si les coses segueixen com ara, és possible que el poble es cansi i organitzi un altre concurs de bolets.

Però dels que no es fan al bosc.

***

Molts diputats renunciaran les actes. Suposem que el senyor Aiguader també. Li dolrà menys que renunciar a la vara.

***

A Madrid hi ha un "Círculo de la Unión Mercantil". El president d'aquest "Círculo de la Unión Mercantil" és un tal Lluís Montiel, monàrquic i propietari de periòdics monàrquics: *Ahora, Estampa, Gutiérrez*.

En aquest "Círculo" hi donà una conferència (?) el cavernari Gil Robles.

I s'acabà a garrotades.

Que és com haurien d'acabar sempre aquesta mena d'actes.

***

El tren-tramvia de Sarrià ha mort un home, un altre home. Perquè són moltes, són massa, les víctimes d'aquest tren-tramvia que el poble nomena "la guillotina".

I vaja, amb la guillotina del senyor Casanoves ja en tenim ben bé prou.

***

El senyor Anguera de Sojo fins té moments de gràcia.

L'altre dia deia als periodistes que la policia procura fer el servei de seguretat amb tota eficàcia, però que en alguns llocs és impossible fer-lo amb l'atenció necessària.

I mentre ell deia això, al peu del monument a Colom atracaven un home!

Potser que pleguèssim, senyor Anguera?

***

L'Emilià Iglesias i Romanones s'han fet molt amics. I van d'acord.

Sí, és clar; tal para cual.

***

Quins republicans ha votat, el poble, eh, senyor Solà Cañizares? Quina pudor fan de capellà!

***

Es veritat que el senyor Solà Cañizares damunt les espatlles no hi té un cap?

Es veritat que hi té una carbassa?

***

Es veritat que el senyor Solà Cañizares —ja ho veu!, no es pot queixar: fins el tractem de senyor!— en els mitings electorals deia que volia cremar convents i menjar-se de viú en viú frares, capellans i monges?

Doncs, si és veritat, per què ara defensa els capellans, frares i monges?

Ah, si el poble fos a fer!

Covardia

En el calaix del mig del nostre escriptori hi guardem un tub de vidre hermèticament tancat que conté deu tauletes d'una color violada. Cada tauleta pesa un gram, la qual diluïda en aigua esdevé una beguda metzinosa d'efectes immediats; provoca la mort en menys de cinc minuts.

Aquest tub el comprarem fa temps, però mai no ens n'hem servit. El comprarem en uns moments de desvari, de perturbació; però malgrat la nostra pressa en adquirir-lo no passà res, puix que el tub resta intacte avui dia.

Sovint, en obrir l'esmentat calaix, el tub rodola cap avall i en veure'l pensem: Què ens deturà? Aquesta és una pregunta fàcil de contestar. Ens deturà la nostra covardia. L'home és covard de naixença, té l'instint de conservació i ho farà tot per tal de no perdre la vida. Els que parlen d'herois no saben que l'home coratjós no neix, sinó que el fa l'ocasió, el moment, la circumstància.

Tant si ho voleu com si no...

—T'havies alegrat massa. I aquesta és la teva veritable fi a casa nostra!

Per això, el suïcida, el qual nosaltres considerem un heroi, també el fa l'ocasió, el moment, la circumstància. Hom mai no es llevarà la vida sinó està sota un influx extraordinari i no ha passat per mantes experiències. Un mal crònic, un desfalc, una vida miserosa són factors importants que condueixen al suïcida; però no tots els que pateixen prenen aquesta resolució extrema, ans bé prefereixen viure en mig de sofriments i de la deshonra i és per això que nosaltres creiem que el suïcida és un heroi el qual la societat no vol reconèixer.

I l'ètica, què? Oh l'ètica! El tractat de la moral i dels deures humans és una cosa tan imbecil com la mateixa societat. Tot són convencionalismes, tot són idees falses que l'home per conveniències ha acceptat com a bones. Ell condemna el suïcida per egoisme perquè en desaparèixer del món un ésser humà, encara que en infenitèsima proporció, es malmet l'engranatge d'aquesta roda que fa voltar el món. L'home ha de patir fins l'esgotament físic, ha d'estar al peu del canó per tal que se n'aprofitin els altres, perquè la societat no li permet que deserti el seu lloc. Aquesta societat és l'home que fou fet lliure i que després creà lligams amb els quals subjectar els seus semblants.

Quan fem aquestes reflexions veiem que som uns covards, no tenim coratge per acabar-ho tot d'una vegada, l'instint de conservació ens reté i ens considerem tan imbecillitzats com aquests éssers humans que pululen pel món. El tub de què parlàvem, amb el temps perdrà la seva eficàcia, i quan ens decidirem a beure aquella poció, no ens farà cap mal. Pensarem que Déu ens ha salvat la vida i acabarem essent més idiotes, més imbecils que no pas ara, perquè llavors creurem en miracles.

H. C. SANTEUGINI

“La llei deu ésser igual per tots”

Fa temps que sentim a dir per boca del nostre governador, que sols deuen portar armes els agents de l'autoritat, i ací tenim el vici de portar-ne tothom; i amb aquest ideal de no deixar portar cap trasto d'aquests a ningú, es va desfer el somaten de la nostra ciutat i van reduir-se a la mínima expressió els permisos d'armes als particulars.

Aquesta tasca cap el desarme ciutadà mereix nostre beneplàcit, però mai vàrem creure que s'efectués d'una manera tan incompleta.

Ningú ignora la llei del ministre senyor Azaña, del 14 d'Abril, en la qual va donar avantatges als que volguessin prendre el retir; doncs bé, aquests senyors, “ni cortos ni perezosos”, es van decidir a passar a classes passives. Ara fa cosa d'una setmana, han creat una Associació per a defensa de

llurs interessos—més ben dit, dels interessos de la difunta monarquia.

La República, que amb ells s'ha portat d'una manera correcta, noble i sincera, ho agraeixen calumniant-la per tot arreu, i el que és el comble de la poca vergonya, amenaçant-la amb aquestes paraules textuals: “Somos cuatrocientos hombres—que són els que formen aquesta Associació a la nostra ciutat—que estamos dispuestos a salir a la calle con la pistola en la mano, cuando nos convenga”. ¿S'ha vist mai tanta grogleria?

Aquesta manifestació m'ha obligat a escriure aquestes ratlles. No hi ha dret que uns senyors que no són res avui dia, guardin a casa seva, amb tota tranquil·litat, armes, havent estat alguns d'ells servidors incondicionals de l'ex-rei i de la dictadura de Primo de Rivera.

Es desitja que el governador faci complir la llei amb tota rectitut, sense excepció de classes ni categories.

JAUME CATALA

CADAQUÉS

El poble de Cadaqués, aquesta xamosa vila que en els ulls dels forasters sembla tament una vila mascle, quan s'hi és a dins i s'hi ha romàs uns quants dies, es veu que el poble només és una femella d'aquestes tan manyagues que a les primeres paraules se sotmeten sota del que pretén fer ús d'elles, sense força, sense veu per imposar-se, per treure's de damunt l'opressor que l'esclavitza per fer-ne la seva joguina.

El mateix passa a Cadaqués amb el seu caciquisme, que tant és ara en la República, com era amb la Monarquia; aquí mana un home sol, la majoria de l'Ajuntament és formada de la seva gent, els consellers es diuen republicans, però quan és hora d'algun assumpte seriós, se'n van a aconsellar-se al seu home, amb aquell que va ésser Governador de Girona en temps de Primo de Rivera, aquell que per assolir aquest lloc, va signar la dissolució de la Mancomunitat. Aquest que deu la seva popularitat a aquest poble, després d'haver agmentat el seu patrimoni s'ha fet rebaixar la tributació dels seus adversaris, dels homes de la República, d'aquells que s'aplegaren, pel bé del poble, constituint el “Foment Republicà Català”, i aquest és el pagament que hem tingut els veritables republicans de Cadaqués, degut al domini del seu opressor, d'aquell cacic que domina com en el seu bon temps de Dictador d'aquest poble, i és per aquest motiu, que vull que el poble de Catalunya

s'assabenti del què passa a Cadaqués, perquè tots els catalans de bona fe jutgin el què passa en el temps que som en un poble català.

CANTAQLAR

SANT ANDREU DE LLAVANERES

En aquest poble no tenim col·legi. Es vergonyós dir-ho, però els nostres fills han d'anar a estudiar en un col·legi religiós, si no volem que siguin uns ases.

Els nostres regidors, que de republicans en tenen ben poqueta cosa, valdria la pena que es preocupessin més de la cultura i menys de moltes altres coses; altrament, haurem de demanar que no sigui suprimit aquest col·legi únic que tenim en virtut de la prohibició de l'ensenyança, a les ordres religioses.

C.

VIDRERES

Continuant el cicle de conferències culturals que el Comitè Republicà-Socialista ve donant, darrerament n'ha tingut lloc una a càrrec del pedagog gironí senyor Torres Moreno.

***

Ha estat reprès el curset de llengua catalana que venia donant el professor En Pere Poc. No cal dir com ho celebren.

SANT CELONI

Tothom recordarà aquell bon temps de la Dictadura, en què uns quants mercenaris de la U. P., junt amb unes “estrelles” de l'òrbita de Barcelona, cada dos per tres marejaven aquest poble.

Avui, els nostres regionalistes, per a no ésser menys, es dediquen a aquella mena d'espectacles, i encara que un estol de carnassa treballadora els ajudi en aquestes moixigangues, els veritables homes d'esquerra republicana ja sabem que tota aquesta farsa no és res més que un entreteniment per a què quatre senyors Esteves plens de butxaca, puguin “medrar a sus anchas”.

PEPET DE LA FARINA

SANT QUINTÍ DE MEDIONA

Es tan banyarriquer, el rectorat d'aquest poble, que des de la trona ha dit, aquests dies, una colla de benemerits contra l'alcalde lliurepensador senyor Llobet, i contra la família de la difunta Antònia Nadal i Pomés, per haver donat caràcter civil al seu enterrament. Ara es proposa dir no sé quantes misses, qualificant d'espoliació el fet d'haver donat satisfacció a un desig de la interessada.

Bo serà que el govern de la República posi un morrió a l'ensotanat, tot demostrant-li que la trona que li donaren per a predicar l'Evangeli de Jesucrist, no és lloc a propòsit per esbravar les seves rabietes de gos de presa.

J. COSTA POMÉS

El vot de les dones

—Ara que teniu vot, ja ens ha passat la por. I estem segurs que el que els vostres marits ens prengueren, vosaltres ens ho tornareu!

BALSARENY

Un cas d'indecència política

Per tal de corroborar les nostres afirmacions de la setmana passada, no seria per de més citar els següents fets:

1. Que els homes influents dins el Centre Instructiu i Recreatiu, foren els que més es distingiren en el sosteniment de la Dictadura. Un d'ells fou alcalde de la Dictadura durant molt de temps, i altres, regidors monàrquics i dictatorials.

2. Que l'entitat, a la qual els seus fundadors li volien donar una tendència republicana, durant la Dictadura arrencà els republicans—entre altres el retrat de Pi i Margall—a les golfes.

3. Que els elements aparentment sans de la societat, es negaren a col·laborar a la formació d'una entitat catalanista i republicana, poc temps abans de la República, i que la majoria d'ells s'abstingueren d'anar a votar en les memorables eleccions municipals del 12 d'abril. (Els homes que en aquells moments memorables, no saberen passar per damunt d'algun personalisme—cas d'existir—no poden ara presentar-se amb la cartera de republicans).

4. Que s'expulsà un soci, il·legalment, injustament, sols perquè, en un gest de dignitat exemplar, s'atreu a cantar les veritats des d'aquestes mateixes pàgines.

5. Que malgrat la seva abstenció covarda, la candidatura republicana obtingué un magnífic triomf en les eleccions municipals.

6. Que un dels seus homes capadvanters—el senyor Jaume Pla, per més senyes—fou un lacai dels monàrquics del poble, un servent personal del màxim cacic del poble, un hipòcrita que sabia canviar la pell com les serps, i un policia honorari de la Dictadura—delator de tots els actes que anaven contra el caciquisme rural.

Balsarenesos, alerta! Que no torni al nostre poble quell passat ignominios! Guerra al caciquisme!

I fins la setmana entrant, amics.

JOAN CAMPS ESTEVE

L'altre dia ens preguntaven si a Barcelona hi havia governador. I és que, en efecte, sembla que no n'hi hagi.

Impremta “La Campana”, Om. 8. - Barcelonès

Senyor Oriol Anguera de Sojo: si no sabeu reprimir un abús tan intolerable com el dels atracaments, el millor que podeu fer és dimitir.